

Idrottspolitiskt program

Tjörns kommun

2016 - 2020

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund	4
Uppdraget och syfte	4
Definitioner av idrott	5
Trender att ta hänsyn till.....	6
Individuellt - Kollektivt.....	6
Ökade kostnader för idrottande.....	6
Tradition - Förnyelse.....	6
Ung - Gammal.....	6
Ideell - Kommersiell - Offentlig.....	6
Organiserad - Spontan.....	7
Idrottsturism.....	7
Förutsättningar.....	8
Politiska styrdokument.....	8
Folkhälsa.....	8
Integration.....	8
Intersektionalitet.....	8
Demokrati.....	9
Miljömedvetenhet.....	9
Idrottspolitiska utvecklingsområden	10
Utvecklingsområde 1 - Stöd och service i takt med tiden	11
Ledarförsörjning/föreningsutveckling.....	12
Föreningsstöd.....	13
Säker och trygg förening – certifierad förening	14
Idrottsevenemang/elitidrott/idrottsturism.....	15
Idrott hela livet	16
Utvecklingsområde 2 – Utveckling av miljöer för idrott och fysisk aktivitet	17
Spontanidrott	18
Föreningsägda anläggningar/lokaler.....	19
Kommunala anläggningar/lokaler	20
Utvecklingsområde 3 - Samverkan och samarbete	21
Skolan	22
Samhällsutveckling/planarbete.....	23
Kultur	24
Mötesplatser	25

Inledning

Tjörn är möjligheternas ö. Möjligheter handlar om en livsmiljö där varje individ kan utveckla sina ambitioner, idéer och drömmar. Möjligheter att motionera, ägna sig åt sina intressen och vara en del av ett socialt sammanhang är nyckelfaktorer för en god folkhälsa och en välmående kommun. Här fyller idrottsrörelsen en viktig funktion för såväl enskilda individer som för samhället i stort. Inte minst genom att som möjliggörare för integration och som en del av det demokratiska samhället.

På Tjörn ska det finnas plats för alla och alla ska få vara med utifrån sina förutsättningar. Det gäller oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska och psykiska förutsättningar.

Det Idrottspolitiska programmet ska sträva efter en hållbar utveckling för idrotten som utgår från att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra morgondagens. Utvecklingen ska ske utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv.

Målet är att nå Tjörns kommuns vision:

Tjörn - Möjligheternas ö, hela året och för hela livet

Det Idrottspolitiska programmet har tagits fram i samverkan med idrottsföreningarna på Tjörns kommun och distriktsidrottsförbundet - Västsvenska Idrottsförbundet/SISU Idrottsutbildarna väst.

Det utgår från olika styrdokument så som Tjörns kommuns riktlinjer, Västra Götalandsregionens idrottspolitiska program, ”Idrotten vill” (idrottens idéprogram), Barnkonventionen, FNs konvention om de mänskliga rättigheterna och rättigheter för personer med funktionshinder.

Bakgrund

Föreningslivet spelar en central roll på Tjörn. Med en lång tradition av satsningar på ett rikt föreningsliv är idrotten väl förankrad bland kommunens invånare. Idrottandet och föreningsliv förändras vilket innebär att det är viktigt att ta hänsyn till nyheter och trender.

Den organiserade föreningsdrivna idrotten har haft vikande tendens de senaste åren i Sverige. Samtidigt är det inget som tyder på att svensken totalt sett blivit mindre fysiskt aktiva. Skillnaden är fler och nya sätt att tillfredsställa vårt behov av aktivitet och rörelse.

Samtidigt ökar gruppen med de helt fysiskt inaktiva i Sverige varför det är viktigt att uppmärksamma och finna åtgärder även för denna grupp.

Med anledning av ovan fanns ett behov av att arbeta fram mål och en viljeinriktning för kommunens idrottspolitik för att stärka och utveckla förutsättningarna för det framtida idrottslivet på Tjörn.

Uppdraget

I budget 2015 fick Kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program 2016-2020 där spontanidrotten ska ingå.

En samordning ska ske med skolans uppdrag avseende upprustning av skolgårdar.

Syfte

Programmets syfte är att formulera mål och viljeinriktning för kommunens idrottspolitik för att stärka och utveckla förutsättningarna för det lokala idrottslivet.

Programmet ska utarbetas utifrån Tjörns kommuns vision och utarbetas utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv.

Programmet är styrande för Kultur- och fritidsnämnden och vägledande för kommunens övriga nämnder och bolag.

Definitioner av idrott

Idrott är fysisk aktivitet som vi utför för att kunna ha roligt, må bra och prestera mera. Idrott består av träning och lek, tävling och uppvisning.

Källa: Riksidrottsförbundet, Idrotten Vill, 2009.

Varje organiserat eller icke-organiserat utövande av fysisk aktivitet som syftar till förbättring av den fysiska och psykiska konditionen, utveckling av sociala relationer eller uppnående av tävlingsresultat på alla nivåer.

Källa: Europeiska kommissionen, Vitbok om idrott, 2007.

Trender att ta hänsyn till

Människors förändrade vanor när det gäller idrott och fysisk aktivitet påverkar den svenska idrottsrörelsen i allt högre grad, vilket gör det särskilt viktigt att följa vad som händer i omvärlden.

Individuellt - Kollektivt

I dag kommer många barn och ungdomar, med sina föräldrar, till en förening för att få ett individuellt behov tillfredsställt. Det är inte säkert att barnen och deras föräldrar vill ta del av helheten i det som föreningen har att erbjuda. Ungdomar vill ha fler ställen där de bara kan "hänga" och de vill kunna utöva sitt intresse på de tider och i den utsträckning och på det sätt de själva vill.

Ökade kostnader för idrottande

Kostnaden för att delta i idrottsaktiviteter både vad gäller medlemsavgifter och utrustning har ökat markant vilket innebär att barn och unga ibland måste avstå från idrottsaktiviteter för att det blivit för dyrt. Behovet av att vara fysiskt aktiv på ytor eller i miljöer som inte kräver att man är medlem eller har tillgång till specialutrustning ökar därmed.

Tradition - Förnyelse

Många gånger är det en kamp mellan befintliga och nya idrotter/föreningar. De nya föreningarna kan ses som ett hot exempelvis vid fördelning av halltider och när det handlar om att ta del av föreningarnas totala bidragspott.

Föreningar som är utvecklingsbenägna klarar oftast av den svåra balansen mellan att bygga nytt och samtidigt ta tillvara på det som föreningen verkligen står för och som gör föreningen attraktiv.

Kommunerna måste också bli bättre på att stödja nya former av fysisk aktivitet som framförallt lockar barn och unga.

Ung - Gammal

Kommuners resurser går framförallt till barn och unga eftersom det är en grupp som inte kan betala för sitt eget idrottsutövande till skillnad från vuxna.

Sett ur ett folkhälsoperspektiv finns det dock en växande grupp pensionärer som är och vill vara fysiskt aktiva långt upp i åldrarna. Fortsatt fysisk aktivitet leder till minskade vårdkostnader och ofta till en social gemenskap. Hur kan kommunen stötta den växande grupp äldre som blir mer och mer fysiskt aktiva?

Ideell - Kommersiell - Offentlig

Eldsjalarna upprätthåller den svenska föreningsmodellen som drivs utan vinstsyfte. Samtidigt har det blivit allt svårare att klara ekonomin och därför

måste många föreningar ha kommersiella inslag i verksamheten för att få det att gå runt.

Idrottsföreningar är ofta beroende av intäkter från lotterier och försäljning vid matcher och övriga arrangemang. Det är påtagligt att särskilt de större föreningarna har ett mer marknadsorienterat tänk idag. Föräldrar och ledare tar med sig erfarenheter och rutiner från arbetslivet som de vill omsätta i den ideella föreningen.

De senaste åren har allt fler privata aktörer etablerat sig på marknaden för att driva gym och träningsstudios. Idrottsföreningar och idrottsförbund har också fått konkurrens från den privata marknaden att anordna läger.

Synen på vad som är kommunens uppgift är på väg att förändras och det kan komma att krävas olika samverkanslösningar mellan kommun, näringsliv och föreningsliv för att bygga och driva idrottsanläggningar.

Organiserad - Spontan

Spontanidrott utövades förr ofta ”lag mot lag” i olika bollsporter. I dag finns ett större inslag av att man utövar en individuell idrott eller aktivitet spontant tillsammans med andra på en anvisad plats. Det kan finnas en ovilja och eller svårigheter till att vara bunden till en viss tidpunkt och en viss dag för att utöva en idrott eller aktivitet.

I dag behövs det en större flexibilitet för att utöva idrott när man själv vill. Nya idrotter formas idag framförallt genom spontant utövande eller organiserat på egen hand.

Det växer även olika subkulturer fram där fysisk aktivitet ofta är viktiga inslag.

Samtidigt ökar gruppen med de helt fysiskt inaktiva, i Sverige, varför det är viktigt att uppmärksamma och finna åtgärder även för denna grupp.

Idrottsturism

Idrottsturismen växer i Sverige och vi kan idag se många olika evenemang runt om i landet som drar stora mängden med besökare. Vi kan även se en växande idrottsturism på Tjörn. Idrottsturismen genererar ofta ökade intäkter för orten samtidigt som idrotten i sig får en positiv uppmärksamhet i såväl media som i invånarnas möten och samtal.

Tack vare denna uppmärksamhet kan idrottsturismen skapa en nyfikenhet och en lust för idrottande även för de mindre aktiva utövarna.

Förutsättningar

I Tjörns kommun står barn och unga i fokus för de satsningar som görs för idrottsrörelsen och det stöd som utgår till idrottsföreningarnas verksamheter.

Med ambitionen att alla ska ha förutsättningar att delta och att fortsätta idrotta genom hela livet ska programmet bidra till att lägga en grund för en sådan utveckling.

Politiska styrdokument

Det Idrottspolitiska programmet är framtagen på uppdrag av Kommunfullmäktige och kommer vara styrande för Kultur- och Fritidsförvaltningens arbete med under perioden 2016-2020.

I framtagande av det Idrottspolitiska programmet har hänsyn tagits till andra planer och styrdokument.

Folkhälsa

Idrottens roll i folkhälsoarbetet är självklar. Motion och idrott är viktiga beståndsdelar i ett friskt liv. Även i det förebyggande arbetet med ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel) spelar idrotten och föreningslivet en viktig roll. I samverkan med föreningarna på Tjörn vill kommunen aktivt arbeta med den handlingsplan som finns för ANDTS arbetet. Det är en gemensam utmaning för idrottsföreningar och kommunen att skapa förutsättningar för alla oavsett kön, ålder, etnicitet, religion/tro, sexuell läggning, utseende, funktionsnedsättning, socioekonomisk status, åsikt eller kön att ta del av Tjörns idrotts- och föreningsliv. Genom nära samverkan kan kommunen och idrottsrörelsen skapa förutsättningar för att kommuninvånare och besökare ska kunna motionera och idrotta.

Integration

Idrotten förenar människor. Oavsett språk, kultur och etniskt ursprung kan människor idrotta tillsammans. Idrottsföreningarna är en viktig och omistlig aktör för att skapa en lyckad integration av människor från skilda kulturer.

Det är därför viktigt att vi skapar en öppen och individuell dialog med idrottsföreningarna, där Tjörns kommun vill bidra och hjälpa föreningarna att utnyttja kraften i sina olika förutsättningar och möjligheter för det nödvändiga brobygget mellan människor med olika bakgrund som vi har framför oss.

Intersektionalitet

Det är angeläget att intersektionalitetsperspektivet integreras i idrottsutövandet. Intersektionalitet innebär att alla ges samma förutsättningar inom alla idrotter

och att nyttjande av anläggningar och ekonomiskt stöd fördelas och värderas likvärdigt. Intersektionalitet är en fråga om demokrati, resurser och intresse.

Ett intersektionellt perspektiv ställer frågor om hur makt och ojämlikhet vävs in i uppfattningen om identitetskategorier som kön/genus, sexualitet, ålder, klass, funktionalitet och etnicitet.

Tjörns kommun vill vara möjligheternas ö för alla.

Demokrati

Många barn och ungdomar får en stor del av sin praktiska skolning i demokrati genom de lokala idrottsföreningarna. Föreningarna har därmed en viktig roll i att sprida demokratiska värderingar och att stimulera barn och ungdomars egna aktiva inflytande vilket Tjörns kommun vill underlätta genom stöttning både ekonomiskt och utbildningsmässigt.

Miljömedvetenhet

Idrottsanläggningar är ofta energikrävande vilket gör att miljöhänsyn bör tas vid planering, ny- och ombyggnation samt drift. Idrotten når många deltagare och det bör finnas en miljömedvetenhet i samband med lokalutnyttjande, evenemang, transporter till och från träning och tävling, utspisning m.m.

Idrottspolitiska utvecklingsområden

För att kommunen ska kunna stödja både den folkrörelsebaserade föreningsidrotten, den egenorganiserade, idrottsevenemang och idrottsturismen och den spontana fysiska aktiviteten har tre utvecklingsområden definierats i arbetet med det idrottspolitiska programmet.

Dessa är:

- Stöd och service i takt med tiden
- Utveckling av miljöer för idrott och fysisk aktivitet
- Samverkan och samarbete

Utvecklingsområde 1 - Stöd och service i takt med tiden

Varje dag får och ger tusentals människor upplevelser i föreningslivet. För att öka föreningarnas förutsättningar att klara av de utmaningar som ligger framför dem behöver kommunen tillhandahålla service och kompetent stöd som följer den allmänna samhällsutvecklingen och skapar en långsiktig hållbar utveckling.

Trender inom det svenska föreningslivet visar att det blir allt svårare att behålla barn och unga längre upp i åldrarna och att det ideella engagemanget behöver tas till vara på andra sätt än för några år sen.

Barn, unga och vuxna vill i större utsträckning än för några år sen idrotta mer fritt och oregelbundet.

Det är också fler som blir mer och mer stillasittande. Kommunen och föreningslivet bör samarbeta aktivt för ett liv i rörelse i alla åldrar.

Det långsiktiga målet– sett utifrån det sociala, ekonomiska och ekologiska perspektiv är att stöd och service ska:

- Vara tidsenligt, flexibelt och könsneutralt
- Vara anpassade även för utövare med funktionsvariationer
- Uppmuntra till ekonomiskt drifteffektiva aktiviteter
- Uppmuntra till en så låg miljöpåverkan som möjligt

Ledarförsörjning/föreningensutveckling

Ledarförsörjning är en av de stora frågorna i dagens föreningsliv. Att rekrytera, utbilda och behålla ledare är en utmaning som är viktig för föreningarnas utveckling och existens. Föreningens ledare spelar en viktig roll i samhället och är förebilder för många, inte minst för barn och unga. De förmedlar attityder och värderingar och lägger grunden för ett livslångt föreningsengagemang.

Ett gott ledarskap ställer krav på engagemang, kunskap och förmågan att skapa förutsättningar för ett lustfyllt idrottande.

Tjörns kommun vill kunna erbjuda ett fullgott stöd för föreningensutveckling och ledarförsörjning så att föreningarna kan rekrytera, utveckla och behålla sina ledare.

Föreningensidrotten har en stark ställning hos barn och unga på Tjörn, men trenden är att föreningarna tappas medlemmar när de aktiva kommer upp i tonåren. Det är viktigt att barn och unga får ta del av och lär sig tillämpa grundläggande värden av föreningensidrotten och att alla de som funderar på att sluta med sin idrott ska få frågan om de kan tänka sig att fortsätta vara en del i föreningen som ledare eller ha en annan formell uppgift.

Kommunen vill:

- Föreningarna följer utvecklingen inom sin idrott och har väl utbildade ledare.
- Föreningarna har en levande värdegrund och fungerar efter demokratiska principer.
- Föreningarna arbetar aktivt med att öka mångfalden bland personer som har ledande befattningar.
- Ge föreningarna möjlighet till erfarenhetsutbyte och samarbete mellan föreningarna kring föreningensutveckling och ledarskap.
- Vara ett stöd i föreningarnas arbete med rekrytering av ledare.

Så når vi dit:

- Erbjud föreningslivet anpassade utbildningar.
- Erbjud träffar, föreläsningar och andra forum för samverkan och utbyte.
- Föreningarna och kommunen har en dialog kring mångfaldsarbete och intersektionalitet inom föreningen.

Föreningsstöd

Föreningsstödet är ett viktigt inslag i föreningslivet och utgörs framförallt av subventionerade lokaler och ekonomiskt bidrag. Det ska underlätta för föreningarna att bedriva en verksamhet som är öppen för alla.

Barn och ungdomsverksamhet är prioriterade mål för föreningsstödet och målet att värna om de föreningsdrivna anläggningarna på Tjörn ska spegla de kommunala bidragen på ett bättre sätt.

Syftet med föreningsstödet är att skapa gynnsamma förutsättningar för föreningarna att nå sina mål. Föreningsstödet ska vara enkelt och överskådligt och kopplat till det idrottspolitiska programmet. Det ska arbetas fram i dialog med idrottsrörelsen så att vi tillsammans klarar de utmaningar som föreningslivet står inför.

Vi måste också hitta lösningar i det kommunala stödet som även tar tillvara på den allt mer växande spontana idrotten så alla får chans att ha ett aktivt liv utifrån sin egen vilja.

Föreningsstödet ska följas upp och utvärderas utifrån fastställda riktlinjer.

Kommunen vill:

- Tillhandahålla ett föreningsstöd som är anpassat efter dagens och morgondagens behov.
- Värna om ett aktivt liv i rörelse, oavsett om det är i föreningsform eller andra formationer.
- Föreningsstödet ska vara mer än bara ett ekonomiskt stöd.
- Införa ett system för uppföljning och utvärdering av bidragets effekter.

Så når vi dit:

- Arbeta fram ett nytt bidragssystem, som ska vara lätt att söka och följas upp.
- Se över andra former av stöd än ekonomiskt bidrag.
- Undersöka hur stöd kan ges till fysisk aktivitet som inte är kopplat till en förening.
- Tillsammans med föreningarna arbeta med tillgänglighet och intersektionalitet för att alla ska kunna ta del av fysiska aktiviteter och idrott.
- Lokaltaxorna behöver ses över för att nå en balans gentemot föreningsstödet.

Säker och trygg förening – certifierad förening

I en trygg idrott och trygga idrottsmiljöer utvecklas och mår barn och ungdomar bra.

Säker och trygg förening är en kvalitetsmärkning inom barn- och ungdomsverksamhet i föreningslivet. Målet är bättre hälsa, minskad skadefrekvens, ökad säkerhet och trygghet.

Att vara en Säker och trygg förening handlar lika mycket om säkerhet som om ansvar och trygghet.

Kommunen vill:

- Föreningar och idrottsmiljöer på Tjörn ska vara säkra och trygga.

Så når vi dit:

- Tillsammans med föreningslivet arbeta med det material som finns för att Tjörns föreningar ska kunna certifieras som säkra och trygga.

Idrottsevenemang ger möjlighet till upplevelser för både kommuninvånare och besökare och bidrar till ett mervärde för Tjörn. Det gäller såväl större som mindre evenemang, alltifrån internationella tävlingar till motionslopp och idrottsläger.

Tjörns kommun vill fortsatt utveckla ön till att bli en självklar plats där olika idrottsliga upplevelser anordnas och eftersträva värdskap för fler större och mindre evenemang som är till gagn för det lokala föreningslivet.

Tillsammans med en bred barn- och ungdomsverksamhet lägger elitidrotten, idrottsturismen och idrottsliga framgångar grunden för en växande idrottsrörelse.

Tjörns kommun vill även lyfta fram personer och föreningar som når idrottsliga framgångar som motiverar andra att också satsa på sin idrott.

Kommunen vill:

- Skapa förutsättningar för samverkan kring idrottsevenemang och idrottsturism på Tjörn.
- Uppmuntra idrottsföreningar att utvecklas genom att arrangera cuper och evenemang.
- Samverka med regionen för att stärka Tjörns ställning som en attraktiv plats för större evenemang.
- Uppmärksamma idrottsliga framgångar

Så når vi dit:

- Kompetenshöjande aktiviteter för att öka kunskap kring evenemang.
- Skapa nätverk och samverkan mellan olika aktörer.
- Informera om möjligheter och aktiviteter.
- Hjälpa föreningslivet att marknadsföra deras evenemang.
- Förvaltningen kan bidra med stöd till olika idrottsevenemang.
- Dela ut stipendium för goda tävlingsresultat

Idrott hela livet

Att fånga upp och motivera ungdomar till ökad fysisk aktivitet är en utmaning där det behövs nya synsätt och möjligheter att utöva motion och idrott. Traditionellt sett avtar idrottsutövandet med ökad ålder.

Att utveckla en idrottsrörelse som möjliggör för vuxna att fortsätta vara aktiva idrottsutövare för att nå en god hälsa långt upp i åren och en social gemenskap som motverkar ohälsa.

Äldre utgör också en stark resurs i föreningslivet med sina erfarenheter där de kan bidra som ledare och support.

Tjörns kommun vill stimulera alla kommunens invånare till ett mer och längre aktivt liv i rörelse.

Kommunen vill att:

- Lokaler och anläggningar ska göras mer tillgängliga.
- Uppmuntra till Idrott hela livet.
- Underlätta samverkan mellan olika åldersgrupper i föreningslivet.

Så når vi dit:

- Utforma föreningsstödet så att det ligger i linje med Idrott hela livet.
- Erbjud mötesplatser och forum för nätverk och erfarenhetsutbyte.
- Stödja och uppmuntra till fysisk aktivitet för äldre; såväl boende hemma och som på olika boenden.

Utvecklingsområde 2 – Utveckling av miljöer för idrott och fysisk aktivitet

Tillgång och närhet till anläggningar och miljöer för idrott och fysisk aktivitet är av central betydelse för idrottsrörelsens möjligheter att bedriva verksamhet.

Anläggningarna och miljöerna är också viktiga mötesplatser för kommunens invånare och ska vara säkra och trygga platser att besöka, med god tillgänglighet för olika intressen samt möjlighet till delaktighet.

Idrott och motion utanför föreningsverksamheten växer sig starkare och ställer därför andra krav på lokaler och anläggningar. Att skapa möjligheter för alla att röra på sig, oavsett inom föreningsverksamheten eller inte, är av central betydelse för kommuninvånarnas välbefinnande.

Framtida idrottsanläggningar ska tillgängliggöras och utformas för att skapa gränsöverskridande möten och optimera användandet. Nyinvesteringar och upprustningar av lokaler och anläggningar bör ske på ett kreativt sätt i samverkan med idrotten och andra verksamheter för att skapa multifunktionella mötesplatser.

Det långsiktiga målet– sett utifrån det sociala, ekonomiska och ekologiska perspektiv är att Tjörns framtida idrottsmiljöer ska:

- Vara tidsenliga, flexibla och könsneutrala
- Vara anpassade för besökare med funktionsvariationer
- Erbjuder en hög funktionalitet för utövarna
- Erbjuder en god arbetsmiljö för anställd personal
- Vara ekonomiskt drifteffektiva
- Ha en så låg miljöpåverkan som möjligt

Spontanidrott

Spontanidrott är fysiska aktiviteter som sker utanför föreningsidrotten utan officiell organisatör, planerad eller spontan. Spontanidrott kan handla om lek, tävling eller motion. Det kan utövas enskilt eller i grupp och vara alltifrån en joggingtur till en fotbollsmatch med kompisgänget.

Ett bidragsstöd bör tas fram för dagens och morgondagens behov där vi stödjer idéer och aktiviteter som unga vill utveckla och som kan skapa bättre möjligheter att få fler till ett aktivt liv.

Vi måste bli bättre på att nå personer som är mindre fysiskt aktiva genom att frånga invanda mönster och hitta kreativa sätt att möta och förhålla oss till dessa människors behov.

Kommunen vill:

- Öka möjligheterna för invånarna att utöva olika typer av spontanidrott på egen hand.
- Erbjuder möjlighet till lek, motion och social samvaro även utanför den organiserade idrotten.
- Erbjuder flexibla öppettider i våra lokaler och anläggningar, för att öppna upp möjligheten för spontanidrott i dessa.

Så når vi dit:

- Förbättra informationen om olika idrottsmiljöer på Tjörn.
- Verka för flexiblare öppettider för lokaler och anläggningar.
- Erbjuder mötesplatser och bidragsstöd till fysisk aktiviteter utanför föreningslivet.
- Få fler grupper att vara med i planerandet av nya ytor för spontanidrott.
- Föreningslivets önskemål ska tas tillvara för utveckling av spontanidrott.

Föreningsägda anläggningar/lokaler

På Tjörn finns flera stora idrottsanläggningar som ägs och drivs av föreningar. Flera föreningar upplever det som svårt, tidskrävande och betungande.

En diskussion bör föras om vilka krav som är rimliga att ställa på en förening gällande ansvar, skötsel och underhåll av en anläggning.

För att kunna hantera framtidens idrotts-, - motions- och rekreationsanläggningar måste nya samverkans- och driftsformer mellan kommun, näringsliv och föreningsliv prövas.

Det behövs troligen olika lösningar för olika anläggningar.

Föreningsstödet bör bygga på en modell som skapar förutsättningar för att föreningar som driver egna anläggningar ska klara sitt uppdrag, såväl praktiskt som ekonomiskt.

Kommunen vill:

- Anpassa bidragssystemet för att underlätta föreningsägandet.
- Öka erfarenhets- och kunskapsutbytet mellan föreningarna.
- Verka för flexibla öppettider och användning av anläggningarna.
- Öka tillgängligheten.

Så når vi dit:

- Ta fram ett anpassat bidragssystem för dagens och morgondagens behov.
- Skapa nätverk för utveckling av verksamheten och anläggningarna.
- Utvärdera ägande- och driftsformerna.
- Arbeta fram en långsiktig hållbar plan för underhåll och skötsel med miljömedvetenhet.
- Aktivt arbeta för att öka tillgängligheten både vad gäller att ta sig till och från anläggningarna och möjligheten att delta i aktiviteter.

Kommunala anläggningar/lokaler

Tjörns kommun har i dagsläget flera mindre idrottslokaler med endast en stor idrottshall, vilket ställer stora krav på att fördelningen av tider görs med aktsamhet. Barn och ungdomar ska ha förtur till idrottsanläggningar i enlighet med fastslagna principer vid fördelning av tränings- och tävlingstider.

Ett mål är att idrottsanläggningar och idrottslokaler ska vara öppna 24/7/365. Det vill säga att anläggningar och lokaler i princip ska kunna användas 24 timmar om dygnet året runt. För att detta ska kunna förverkligas krävs det att anläggningarna och lokaler används av olika målgrupper vid olika tider på dygnet

Likaväl bör möjligheterna till att kunna bedriva fler aktiviteter i våra idrottsanläggningar och idrottslokaler ses över, för att skapa bättre förutsättningar för den bland annat spontanidrotten och för att göra lokalerna till betydande mötesplatser för alla.

Lokalerna och anläggningarna ska vara 100 % fria från alkohol, narkotika, doping och tobak.

Kommunen vill:

- Anpassa bidragssystemet och hyressättning av anläggningar och lokaler.
- Verka för flexibla öppettider och användning.
- Erbjuda ändamålsenliga och fräscha anläggningar med hög grad av service och tillgänglighet.
- Anläggningarna ska användas och skötas energi- och miljöeffektivt.
- Anläggningarna ska ha en hög tillgänglighet.

Så når vi dit:

- Ta fram ett anpassat bidragssystem för dagens och morgondagens behov.
- Undersöka möjlighet till flexibla öppettider för anläggningar och lokaler (24/7/365).
- Arbeta fram en långsiktig hållbar plan för underhåll och skötsel med en hög energi- och miljömedvetenhet.
- Aktivt arbeta för att öka tillgängligheten både vad gäller att ta sig till och från anläggningarna och möjligheten att delta i aktiviteter.
- Se över taxorna för nyttjande av anläggningar och lokaler.
- Effektivisera uthyrningen.

Utvecklingsområde 3 - Samverkan och samarbete

Det är ofta i bred samverkan som de kreativa lösningarna uppstår.

Lek och lusten att röra sig är grundläggande för utveckling och välmående. Att bättre nå personer som är fysisk inaktiva och/eller befinner sig i ett utanförskap ställer krav på att frångå invanda mönster och hitta innovativa sätt för att möta människors behov.

Med en bättre samverkan och samarbete mellan de kommunala förvaltningarna och bolagen, näringslivet och föreningslivet kan Tjörn utvecklas till en bra plats för idrott, motion och fysisk aktivitet och uppfylla våra högt ställda mål; Tjörn, möjligheterna ö, hela året och för hela livet!

Det långsiktiga målet– sett utifrån det sociala, ekonomiska och ekologiska perspektiv är att samverkan och samarbete ska bygga på:

- Ett tidsenligt, flexibelt och könsneutralt förhållningssätt
- Ta hänsyn till utövare med funktionsvariationer
- En strävan efter ekonomiskt drifteffektiva aktiviteter
- En strävan efter en så låg miljöpåverkan som möjligt

Skolan

Skolan är den enda instans som når alla barn och unga och har därför en unik möjlighet att jämna ut skillnader i hälsa mellan olika grupper.

Att skolgården är utformad för att erbjuda och inspirera till olika former av lek och fysisk aktivitet leder till att fler rör på sig. Utanför skoltid kan skolgården vara en plats för både spontanidrott och lek och även nyttjas av föreningslivet. Det är därför viktigt att föreningslivet och de kommunala förvaltningarna och bolagen samverkar när skolgårdar planeras.

Kommunen vill:

- Alla barn och ungdomar utövar någon fysisk aktivitet varje dag.
- Skolgårdar och närmiljön utformas så att den stimulerar till spontanidrott och aktiviteter.

Så når vi dit:

- Föreningslivet, de kommunala förvaltningarna och bolagen ska involveras samverka i utformandet av skolgårdar.
- Undersöka olika alternativ för att öka den fysiska aktiviteten som t ex andra kommuner har genomfört.
- Utveckla former för samarbete med skolan och Kultur- och fritidsförvaltningen.

Samhällsutveckling/ planarbete

Idrotts- och fritidsföreningar har, i planprocesser, enligt plan- och bygglagen rätt att bli behandlade som ”samrådsparter” under kategorin ”sammanslutningar och enskilda i övrigt som har väsentligt intresse av förslaget”. Ofta tillfrågas föreningarna enbart i frågor som rör de anläggningar de utnyttjar.

Perspektivet bör vidgas då den fysiska aktiviteten, som dessa föreningar ofta företräder, sträcker sig så mycket längre än till själva idrottsanläggningarna. Det kan handla om allt ifrån utemiljön i bostadsområden till skolgårdar.

Därför är det av största vikt att idrottsföreningar ges möjlighet att delta i stadsplaneringen och göra det i ett så tidigt skede som möjligt. Det kräver ett nära samarbete mellan de kommunala förvaltningar, de kommunala bolag och föreningslivet.

Kommunen vill:

- Föreningslivet ska tillfrågas att medverka i planeringen av nya områden.
- Tillgänglighet till anläggningar och lokaler ska säkerställas. Det ska finnas möjlighet till kommunikationer och cykelvägar.
- Skapa attraktiva idrotts- och motionsplatser.
- Det ska finnas naturliga rekreativsmöjligheter i anslutning till bostadsområden.

Så når vi dit:

- Skapa mötesplatser för föreningslivet.
- I planeringen ska det sociala, ekonomiska och ekologiska perspektivet beaktas likaväl som tillgänglighets- och intersektionalitetsperspektivet ska beaktas.
- När idrotts- och motionsplatser planeras ska ett samarbete finnas mellan de kommunala förvaltningar, de kommunala bolag och föreningslivet.

Kultur

Idrott och kultur är en del av demokratiarbetet. Det finns möjlighet att utveckla både idrottsutövandet och kulturella mötesplatser genom idrott och kultur.

Utbyte och samarbete mellan kulturaktiviteter och aktiviteter som främjar fysisk aktivitet bidrar till mångfald och möjlighet att nå nya deltagare.

Idrott och kultur kompletterar varandra och bidrar till att utveckla hela människan. Vi måste våga tänka nytt och se möjligheterna som öppnar sig genom ett tätt samarbete mellan kultur- och idrottsföreningar samt mellan idrottsföreningar och Kultur- och Fritidsförvaltningen.

Kommunen vill:

- Öka möjligheterna för utbyte mellan kultur- och idrottsaktiviteter.
- Ge möjlighet för fler kommuninvånare att engagera sig i kultur- och/eller idrottsaktiviteter.

Så når vi dit:

- Uppmuntra samverkan mellan idrotts- och Kulturföreningar och med Kultur- och Fritidsförvaltningen.
- Gemensam marknadsföring mellan idrott och kultur.
- Fortsätta att utveckla Ö-kids.

Mötesplatser

För att utvecklas måste det finnas platser, såväl fysiska som digitala, där vi tillsammans kan dela med oss av erfarenheter och kunskaper. Platser där invånarna på Tjörn kan träffas för att utöva sociala aktiviteter tillsammans, skapa nya idéer, bygga broar och knyta kontakter.

Tjörns kommun vill tillsammans med föreningslivet hitta former som gör det möjligt att i högre utsträckning ta till vara på lösningarna som kan uppstå genom träffar mellan kommunen, närings-, och föreningslivet.

Kommunen vill:

- Ge föreningslivet goda möjligheter till erfarenhetsutbyte och samverkan.
- Visa upp kommunala, föreningsägda och andra mötesplatser som finns på Tjörns kommun.

Så når vi dit:

- Skapa både fysiska och digitala mötesplatser för att underlätta utbyte och samverkan.
- Anordna årligen återkommande nätverksträffar i olika former.
- Informera om utbudet och möjligheterna som finns i föreningsform och för spontanidrott.